

Prima instanță: Judecătoria Hînceștii (jud. I. Iordan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. D. Manole, Șt. Niță, A. Bostan)

DECIZIE

25 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței

Judecători:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Ilicenco Angela împotriva încheierii din 02 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare judecată înaintată de Ilicenco Oleg împotriva Angelei Ilicenco, Elenei Marian, intervenient accesoriu notarul Raisa Tudos privind declararea nulității contractului de donație încheiat între Ilicenco Angela și Marian Elena, precum și operarea modificărilor în Registrul bunurilor imobile,

c o n s t a t ă :

La data de 09 august 2004, Ilicenco Oleg a înaintat în instanța de judecată cerere împotriva Angelei Ilicenco, Elenei Marian, intervenient accesoriu notarul Raisa Tudos privind declararea nulității contractului de donație încheiat între Ilicenco Angela și Marian Elena, precum și operarea modificărilor în Registrul bunurilor imobile.

Prin hotărîrea din 03 decembrie 2004 a judecătoriei Hîncești s-a admis acțiunea depusă de Ilicenco Oleg și s-a anulat contractul de donație din 18 iunie 2004, înregistrat cu nr. 1842, prin care Ilicenco Angela a donat Elenei Marian cota sa parte de ½ din casa de locuit situată în or. Hîncești, str. V. Micle nr. 5 , cu aducerea părților la poziția inițială; s-a încasat de la Ilicenco Angela în beneficiul lui Ilicenco Oleg taxa de stat în sumă de 90 lei.

Prin încheierea din 02 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea lui Ilicenco Angela privind repunerea în termen a apelului; s-a restituit apelul depus de Ilicenco Angela.

La data de 16 februarie 2016 Ilicenco Angela a declarat recurs împotriva încheierii din 02 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitînd casarea acesteia cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a indicat că, încheierea contestată a fost adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept material, deoarece din actul judecătoresc contestat nu rezultă că Ilicenco Angela a cunoscut despre existența hotărîrii în anul 2004.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Colegiul reține că, Curtea de Apel Chișinău a adoptat încheierea contestată la data de 02 februarie 2016, iar recursul a fost declarat de către Ilicenco Angela la data de 16 februarie 2016. Respectiv, Colegiul menționează că recursul a fost declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului, în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Ilicenco Angela neîntemeiat și pasibil de a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 alin. (1), lit. b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Materialele cauzei atestă că prin încheierea din 02 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, în baza art. 369 alin.(1) lit. b) Cod de procedură civilă, s-a restituit cererea de apel depusă de Ilicenco Angela împotriva hotărârii din 03 decembrie 2004 a judecătorei Hîncești, ca fiind depusă cu omiterea termenului legal de contestare. (f.d. 95-98).

La caz, Colegiul reține că instanța de apel just a respins cererea de repunere în termen a apelului, din motiv că Ilicenco Angela nu a prezentat probe pertinente care ar confirma imposibilitatea îndeplinirii în termen a procedurii de contestare a actului judecătoresc.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) – (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Prin urmare, nu poate fi reținută ca întemeiată afirmația recurentei precum că instanța de apel nu a demonstrat existența recepționării de către aceasta a hotărârii din 03 decembrie 2004 a judecătorei Hîncești, deoarece conform procesului-verbal al ședinței din 03 decembrie 2004, Ilicenco Angela a fost prezentă și a participat în cadrul dezbaterilor judiciare, concluzie menționată și de către instanța de apel.

Deci, Colegiul consideră corectă aprecierea instanței de apel precum că apelul a fost declarat de către Ilicenco Angela vădit tardiv la data de 12 noiembrie 2015, contrar prevederilor art. art. 362 alin.(1), 236 Cod de procedură civilă.

Colegiul decelează că Ilicenco Angela fiind prezentă în ședința de judecată din 03 decembrie 2004 la examinarea pricinii în primă instanță și cunoscând despre hotărârea adoptată la caz, avea obligația de a-și exercita drepturile procedurale cu bună credință și în termen, obligație proclamată și în jurisprudența CtEDO cu titlu de principiu.

Prin urmare, Colegiul relevă că acțiunile Angelei Ilicenco nu constituie decît o denegare a acesteia de a-și respecta obligațiile procedurale, rezultînd din prevederile art. 56 alin.(3) și art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, care obligă părțile de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În atare circumstanțe, Colegiul consideră lipsit de suport probant argumentul recurentului că prin restituirea cererii de apel, i-a fost îngădit accesul la justiție, garantat de art. 5 alin.(1) Cod de procedură civilă și dreptul la un proces echitabil și respectiv, la un recurs efectiv, garantate de art. 6 § 1 CEDO și art.13 CEDO.

În consecință, Colegiul consideră justă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel Angelei Ilicenco ca fiind depusă în afara termenului legal, în condițiile cînd recurenta nu a justificat omiterea acestuia.

Colegiul reliefă că recurenta nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor sale procedurale prin îngădirea accesului la justiție, în condițiile cînd personal nu a intenționat să-și realizeze drepturile și să-și asume obligații.

Colegiul reiterează că omiterea termenului de contestare a hotărîrii primei instanțe nu este decît o eludare a recurente de a beneficia de drepturile sale, garantate atît de legislația națională, cît și cea internațională.

Prin urmare, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere și obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Or, în conformitate cu art. 27 Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rînd a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecătii, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare. Instanța nu admite dispunerea de un drept sau folosirea modalității de apărare dacă aceste acte contravin legii ori încalcă drepturile sau interesele legitime ale persoanei.

În această ordine de idei Colegiul reține că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de apelant/recurent a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Din considerentele enunțate și având în vedere faptul că încheierea privind restituirea Angelei Ilicenco a cererii de apel, este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, iar argumentele invocate de către recurentă nu sunt justificate, Colegiul

civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Ilicenco Angela, cu menținerea încheierii din 02 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Ilicenco Angela.

Se menține încheierea din 02 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare judecată înaintată de Ilicenco Oleg împotriva Angelei Ilicenco, Elenei Marian, intervenient accesoriu notarul Raisa Tudos privind declararea nulității contractului de donație încheiat între Ilicenco Angela și Marian Elena, precum și operarea modificărilor în Registrul bunurilor imobile.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecători

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală